

здійснюють обрані населенням представницькі органи місцевого самоврядування (ради) та відповідні головні посадові особи місцевого самоврядування (мери, регідори, префекти, алькади тощо). Ці посадові особи стають головами відповідних рад і одночасно затверджуються центральними органами державної влади як представники державної влади в адміністративно-територіальних одиницях [6, с.14].

Радянська модель збереглася у Китаї, Корейській Народно-Демократичній Республіці, Кубі. Сутність цієї моделі полягає в тому, що всі ради визнаються органами державної влади на відповідній території. Рада обирає виконавчий комітет, який є колегіальним органом державного управління у відповідній адміністративно-територіальній одиниці, і підпорядковується як вищестоящому комітету так і своїй раді. Система рад характеризується ієрархічною підпорядкованістю усіх її елементів [5, с.384].

Розглянувши питання, можна зробити висновок, що аналіз законодавства України про місцеве самоврядування дає підстави для встановлення відповідності України до континентальної моделі місцевого самоврядування.

Науковий керівник: к.ю.н., доц. Слинко Д.В.

Література:

1. Загальна теорія держави і права. / За ред. М.В. Цвіка, О.В. Петришина. – Х., 2009. – 584 с.
2. Конституція України від 28 червня 1996р. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
3. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21 травня 1997р. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр/para045#o45>.
4. Співак Д.П., Сучасні Теорії та моделі місцевого самоврядування // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / гол. ред. С. В. Ківалов ; відп. за вип. Л. І. Кормич. – Одеса : Національний університет "Одеська юридична академія" : Південноукраїнський центр гендерних проблем, 2012. – Вип. 44. – С.112-124.
5. Конституційне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В.П. Колісника, Ю.Г. барабаша. – Х. : Право, 210. – 416с.
6. Кравченко В.В., Пітцик М.В. Муніципальне право України. Навчальний посібник. – К.: АТІКА, 2003. – 672с.
7. Біленчук П. Д., Кравченко В. В., Підмогильний М. В. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право). Навчальний посібник - К.: Атіка, 2000. - 304с.

СУБ'ЄКТ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. – 176 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ «ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Нестеренко Наталія Олександрівна
студент-спеціаліст юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
e-mail: Nest-Nat2012@yandex.ua

Ключеві слова: суб'єкт, авторське, суміжне, злочин, вік, осудність.

Суб'єкт злочину в загальному розумінні – це особа, яка вчинила злочин. У більш вузькому, спеціальному розумінні суб'єкт злочину – це особа, здатна нести кримінальну відповідальність у випадку вчинення нею умисного або необережного суспільно небезпечного діяння, передбаченого кримінальним законом. З усіх численних ознак, що

характеризують особистість злочинця, закон виділяє такі, котрі свідчать про її здатність нести кримінальну відповідальність.

З вступом у дію чинного КК відбулися зміни в законодавчому визначенні ознак суб'єкта злочину. Ознаки суб'єкту, порівняно з періодом дії попереднього кримінального законодавства, придбали нового значення, оскільки вказівка на них з'явилась і в понятті злочину, сформульованому в ст. 11 КК, і в присвяченій цьому питанню ст. 18 КК «Суб'єкт злочину». Так, відповідно до ст. 11 КК «Злочин є передбачене цим Кодексом суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом злочину» (підкреслено автором). У ч. 1 ст. 18 КК «Суб'єкт злочину» вказано – «Суб'єктом злочину є фізична осудна особа, що вчинила у віці, з якого відповідно до цього Кодексу може наступати кримінальна відповідальність». Це законодавче формулювання відбило погляди, які традиційно домінували в теорії кримінального права.

Слід зазначити, що в науці кримінального права існує думка про те, що суб'єктом злочину поряд з фізичною особою необхідно визнавати і юридичну. Прихильники визнання юридичної особи суб'єктом злочину мотивують свою позицію тим, що юридичні особи можуть заподіювати значно більшу шкоду суспільству, а також що санкції, передбачені в цивільному і адміністративному законодавстві, значно менші і не мають належної ефективності, внаслідок чого необхідно встановлювати кримінальну відповідальність юридичних осіб. Вони також пропонують встановлення наступних видів покарання для юридичних осіб: штраф, заборона на здійснення певної діяльності, повна ліквідація юридичної особи.

Отже, перша ознака суб'єкта - фізична особа - закріплює неможливість притягнення до кримінальної відповідальності юридичних осіб за будь-який злочин.

Наступною ознакою суб'єкта злочину є вік. Скоєння суспільно небезпечного діяння особою, яка не досягла на час вчинення злочину визначеного законом віку, свідчить про відсутність суб'єкта злочину, внаслідок чого виключається і кримінальна відповідальність. У літературі можна зустріти неоднозначні судження про вік особи і її здатності нести кримінальну відповідальність. Та й саме поняття віку трактується по-різному. Так, Г. І. Щукіна вважає, що віком прийнято називати період розвитку людини, що характеризується якісними змінами у фізичних і психічних процесах, підлеглий особливим закономірностям у їхньому протіканні.

Представляється, що найбільш змістовно сформулював поняття віку Р.І. Михеєв, що визначає його як у широкому, так і у вузькому змісті. У першому випадку він під віком має на увазі календарний період часу, що пройшов від народження до якого-небудь хронологічного моменту в житті людини, а в другому випадку — зазначений період психофізичного стану в житті тієї чи іншої особи, з яким пов'язані як медико-біологічні, соціально-психологічні, так і правові зміни.

Отже, розглядаючи вік з різних точок зору, необхідно на перший план висунути волю особи, яка вчиняє злочин, що, безсумнівно, лежить в основі її усвідомленого протиправного поведіння і має особливе значення для психологічного і кримінально-правового дослідження віку кримінальної відповідальності суб'єкта злочину. Досягнення необхідного віку свідчить про те, що особа здатна правильно розуміти кримінально-правову заборону, контролювати свої дії, має можливість усвідомлено вибирати той чи інший варіант поведінки. А така здатність з'являється тільки по досягненні певного віку.

Загальний вік кримінальної відповідальності становить в Україні шістнадцять років на момент здійснення злочину (ст. 22 КК). Крім загального віку кримінальної відповідальності ч.2 ст. 22 КК України передбачений знижений вік кримінальної відповідальності – 14 років.

Наступною ознакою суб'єкта злочину є здатність особи розуміти суспільну значущість своєї поведінки в конкретній обстановці і керувати своїми діями, тобто осудність.

Згідно зі ст.19 КК осудною визнається особа, яка під час вчинення злочину могла усвідомлювати свої дії (бездіяльність) і керувати ними. Осудність — юридична передумова вини і кримінальної відповідальності, обов'язкова ознака суб'єкта злочину. Лише психічно

здорова людина свідомо обирає варіанти поведінки, здатна розуміти те, що чинить, і тому може бути відповідальною за свої суспільно небезпечні діяння. Здатність керувати своїми діями свідчить про можливість ставити перед собою, певні завдання, мету і, відповідно, розв'язувати їх і досягати бажаного результату, проявляти свою волю у цьому напрямі чи навпаки, утримуватися від необдуманих вчинків і спокус.

Традиційно вчені юристи виділяють два критерії осудності і неосудності 1) юридичний (психологічний), 2) медичний (біологічний).

У ч. 2 ст. 19 КК України встановлені чотири види психічних захворювань, які характеризують медичний критерій неосудності.

1. Хронічне психічне захворювання – це стійкий, такий, що тривало розвивається розлад психічної діяльності, що має тенденцію до наростання хворобливих явищ. До хронічних захворювань відносять шизофренію, епілепсію, прогресуючий параліч, маніакально-депресивний психоз і т.п.

2. Тимчасовий розлад психічної діяльності – це психічне захворювання, яке починається раптово, характеризується швидким розвитком, продовжується відносно недовго і, як правило, закінчується повним одужанням.

3. Недоумство (олігофренія) – це стійкий і такий, що характеризується неповноцінністю розумової діяльності, хворобливий стан психіки. Розрізняють три ступені недоумства: легкий (дебільність), середній (імбецильність), важкий (ідіотія).

4. Інший стан хворобливості психіки – це такий розлад психічної діяльності хворобливого характеру, який не підпадає під ознаки названих вище трьох категорій, сюди можуть бути віднесені важкі форми психопатії, психостенії, аномалії глухонімих, важкі черепно-мозкові травми.

Вище перелічені медичні критерії неосудності охоплюють всі можливі випадки хворобливих розладів психічної діяльності людини.

Для визнання особи неосудною, закон про кримінальну відповідальність визначає як достатню наявність хоч б однієї з ознак медичного критерію і хоч б однієї з ознак критерію юридичного. Суспільно небезпечне діяння, передбачене КК, що здійснюється неосудною особою, не припускає наявності особливого психічного відношення особи у формі наміру або необережності (вини) і не визнається злочином. Особа ж, що вчинила таке суспільно небезпечне діяння в стані неосудності, не підлягає кримінальній відповідальності і покаранню.

Таким чином, зміст осудності включає здатність особи в момент вчинення злочинів, передбачених ст. 176 КК «Порушення авторського та суміжних прав», правильно усвідомлювати фактичні ознаки самого діяння, обстановку, час і місце його здійснення, а також здатність свідомо керувати своїми діями. Тут свідомість і воля поєднуються між собою і визначають характер поведінки особи в конкретній ситуації.

Науковий керівник: к.ю.н., доц. Лантінов Я.О.

НАНЕСЕНИЕ УЩЕРБА ДЕЛОВОЙ РЕПУТАЦИИ СУБЪЕКТОВ ХОЗЯЙСТВОВАНИЯ И МЕРЫ ПО ЕЕ ЗАЩИТЕ

Николаенко Кристина Владимировна

студентка III курса факультета «Экономики и права»

Могилевского государственного университета

имени А.А. Кулешова

e-mail: Kristina_n.16@mail.ru

Ключевые слова: деловая репутация, подделка продукции, ложная информация, дискредитация деловой информации, товарный знак, защита деловой репутации.